

ΤΑ ΚΟΜΨΑ ΣΥΜΒΕΒΗΚΟΤΑ
ΤΟΥ ΚΟΜΗΤΟΣ ΜΑΣΤΑΝ ΦΕΡΕΤΗ,
ΠΡΩΗΝ ΥΠΟΛΟΧΑΓΟΥ ΤΟΥ ΙΠΠΙΚΟΥ.

ΝΥΝ ΔΕ
ΠΙΟΥ Θ΄.

ΔΙΗΓΗΘΕΝΤΑ ΥΠΟ ΜΙΑΣ ΚΑΛΟΓΡΑΙΑΣ
ΕΙΣ ΕΝΑ ΣΑΝΔΑΛΟΦΟΡΟΝ ΚΑΛΟΓΗΡΟΝ.

(Εκ τοῦ Ἱταλικοῦ.)

ΕΝ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ,

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ «Η ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ.»

1862.

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ
 ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΙΟΥ
 ΣΥΛΛΟΓΗ Π. ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ
 ΑΙΣ2.Φ5.0011

ΤΑ ΚΟΜΨΑ ΣΥΜΒΕΒΗΚΟΤΑ

ΤΟΥ ΚΟΜΗΤΟΣ ΜΑΣΤΑΝ ΦΕΡΕΤΗ.

ΠΡΩΗΝ ΥΠΟΛΟΧΑΓΟΥ ΤΟΥ ΙΠΠΙΚΟΥ.

ΝΥΝ ΔΕ

ΠΙΟΥ Θ'.

ΔΗΗΓΘΕΝΤΑ ΥΠΟ ΜΙΑΣ ΚΑΛΟΓΡΑΙΑΣ ΕΙΣ ΕΝΑ
ΣΑΝΔΑΛΟΦΟΡΟΝ ΚΑΛΟΓΗΡΟΝ.

(Εκ τοῦ Ἰταλικοῦ.)

Η κυρά Ἀννέτα, εἶναι πτωχή τις γράϊα, τῆς ὁποίας αἱ παρεκ-
τροπαὶ τῆς νεότητος εἶχον προξενήσει μέγα θόρυβον εἰς Ῥώμην,
ἐπελθοῦσα ὁμως ἡ ἡλικία τῆς φρονήσεως (καὶ ἡ τοιαύτη ἔρχεται
ἀφοῦ θέσει τις ἱκανὸν ἀριθμὸν ἐτῶν ἐπὶ τῆς ῥάχης) κατέφυγεν εἰς
τι μοναστήριον, ἐνεδύθη τὸ μοναχικὸν φόρεμα, ἀφιερώνουσα εἰς
τὸν Θεὸν ὅ,τι πλέον δὲν ἠδύνατο νὰ ἀφιερῶσιν εἰς τὸν κόσμον.

Ἡ κυρά Ἀννέτα εἶναι ἡ πλέον στενὴ φιλενάδα καὶ ἐμπιστευμένη
τοῦ πατέρ Φραγγίσκου, ἐνὸς ὡραίου καλογέρου 40 ἕως 50
ἐτῶν, ὅστις χαίρεται καὶ ὑπερβολὴν, ὡς αἰκὶς ἐνῶ βουτᾶ τὸ ψωμί
του ἐντὸς καλῆς κοικολάτας, τὰ ὅποια κάθε πρωὶ τοῦ προσφέρει
ἡ καλογραία, τὴν κάμνει νὰ τοῦ διηγῆται τὰ νόστιμα συμβεβη-
κότα κανενὸς κληρικοῦ ἢ καρδινάλιου γνωρίμου του. Μεταξὺ τῶν
πολλῶν οὐδὲ Πίος ὁ Θ'. ἐφείσθη ὑπὸ τῆς καλογραίας, ἰδοὺ δὲ τίνι
τρόπῳ αὐτὴ ἱχνογράφησε τὴν ζωὴν του καὶ ἐδιηγῆθη τὰ συμβε-
βηκότα του.

Περὶ τὰ μέσα τοῦ 16.ου αἰῶνος κατασκευαστὴς τις κομβίων
τῆς Βρέσιας ἐγκατέλειψε τὴν πατρίδα του, ὅπου δὲν ἐκέρδιζε τὰ
πρὸς τὸ ζῆν, καὶ ὑπῆγε νὰ ἀποκατασταθῇ εἰς Σινηγάλιαν. Οὗτος
ὁ τεχνίτης ὀνομάζετο Ἀλβέρτος Μάσταν. Ἡ τύχη ἡνόνθησε τὸν
μετοικήσαντα, ὅστις ἐντὸς ὀλίγου ἐπρόδευσε, μετὰ ταῦτα ὑπᾶν.
δοῦλη, καὶ τέλος ἀπέκτθη καὶ ἰδίαν κατοικίαν ἐπὶ γῆς εἰς τὴν
ναὶ μὲν δὲν ἐγενήθη, ἀλλ' ἥτις ἦτον γῆ Ἰταλική.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

τὰ κατορθώματα τοῦ τυχοδιώκτου σπρώχνουν τὸ θάρρος τῶν ἀσπυρίων του, ἡ καλὴ ἐκθασίς δίδει εἰς αὐτοὺς τόλμην, καὶ ὡς ἐκ τούτων περὶ τὰ τέλη τοῦ 18ου αἰῶνος παρησιάζονται ὑπερπληθύνοντες τὰ ὅρια τοῦ ὄχλου καὶ ἀναμνηνύμενοι μεταξὺ τῆς ἀρχοντίας τῆς ἐπαρχίας· καθότι εἰς τὰς ἐπαρχίας συχνάκις συμβαίνει τὸ καλῆτερον οἰκόσημον νὰ ᾖ ἐν ἐμβλημα ἀξίας ὕφραγκων.

Ἡ Οἰκογένεια Μάσταη ἦτον ταραχοποιός, ἀλλαζών, προκλητική, καὶ πάντοτε συνένοχος εἰς τὰς ἐμφυλίου ταραχάς· ἐπορεύετο μὲ τὰς ἰδέας τοῦ αἰῶνος, πάντοτε ἐπὶ κεφαλῇ τοῦ νεωτερισμοῦ, χωρὶς νὰ μένῃ στάσιμος, ἢ νὰ συγκατατάσσεται μεταξὺ ἐκείνων οἵτινες λησμονοῦνται, ἢ ἐκείνων οἵτινες μένουν ἀδιάφοροι· ἔτοιμος δὲ νὰ κατασκοπεύῃ ἐὰν ἠδύνατο νὰ ἐνεργῇ μετ' ἐπιτυχίας.

Ἡ οἰκογένεια Μάσταη ἤρχισε νὰ ἀποκτήσῃ κάποιαν βαρύτητα καὶ ἐπιρρῶν εἰς τὴν πόλιν, καὶ ταχέως νὰ προτεύῃ. Εἰς ταῦτα ἐπροστέθη καὶ ὁ γάμος τοῦ Ἰωάννη Μαρίνου Μάσταη μετὰ τινος ἐκ τῆς οἰκογενείας Φερέτη ἐξ Ἀγκῶνος, ἥτις εἶχε μίαν πλουσίαν κληρονομίαν, ἐν ὀνόματι πλέον ἀκουσμένον ὅπως τὰ προσθέσῃ εἰς τὴν οἰκογένειαν Μάσταη καὶ προστούτοις τὸν τίτλον τοῦ Κομητοῦ· ἐνεκα τούτων δὲ ἡ Οἰκογένεια Μάσταη—Φερέτη ὑψώθη ἐτι μᾶλλον εἰς τὴν ἐπαρχίαν.

Ἱερώνυμος Μάσταη—Φερέτης ἐνυμφεύθη Κατερίναν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Κομήτων Σολάτζη, νέα ὡραία, μεγάλη καὶ ἀγαθὴ, ἥτις ἀγαποῦσε σχεδὸν ἐξίσου τὰ τέκνα τῆς ὥστε τὰς συναναστροφάς τῶν νεοπλούτων εὐγενῶν. Ἀπὸ αὐτὸ τὸ συνοικέσιον ἐγεννήθη κατὰ τὰ 1792 ὁ Ἰωάννης Μαρίνος Μάσταη Φερέτης, ὁ νῦν Πάπας!

Ὁ περίφημος Ἀστρονόμος Ἰγγιράμης διεύθυνε, περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ παρόντος αἰῶνος, ἐν γυμνάσιον τῶν σχολῶπων εἰς Βολτέρα. Οἱ σχολῶποι εἶναι οἱ πλέον ἀσπονδοὶ καὶ πλέον τρομεροὶ ἐχθροὶ τῶν Ἰησοῦϊτῶν, ἰσως ἐνεκα ζηλοτυπίας τοῦ ἐπαγγέλματος, καθότι ἡ μέθοδος τῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν μὲν καὶ τῶν δὲ εἶναι ἡ αὐτὴ, ἰσως δὲ πρὸς ἐπαλήθευσιν τοῦ αξιώματος ὅτι κληρικός καλὸν κληρικοῦ δὲν θέλει. Εἰς αὐτὸ ὅθεν τὸ γυμνάσιον ὁ Ἰωάννης Μαρίνος, νεώτατος εἰσέτι, ἐστάλη ὅπως σπουδᾷ, ὅχι τόσο διότι ἐδίδε δειγμάτων πρῶϊμου νοήσεως, ἢ διότι ἐδείκνυε χαρακτῆρα ὅστις εἶχεν ἀνάγκην ὁδηγοῦ, ἀλλὰ διότι ὁ πατὴρ του ἠσθάνετο τύψιν τινὰ ὅτι ἡμέλεισε τὴν ἀνατροφήν τῶν λοιπῶν τέκνων του, ἡ δὲ μήτηρ του, γυνὴ εἰς ἄκρον εὐλαβείας, ἐπιθυμοῦσε νὰ ἐμψυτεύσῃ εἰς

τὴν καρδίαν τούτου τοῦ υἱοῦ τῆς τὰς θρησκευτικῶν ἰδεῶν, τὰς ὁποίας εἰς τὴν ἐποχὴν τῆς ἐβλεπε πολὺ παραμελημένας.

Οἱ συγγραφεῖς οἵτινες ἐπιχειροῦν βιογραφίας διασήμων ἀνδρῶν, συνειθίζουν νὰ παριστάνουν τὸν ἥρωά των ὡς προικισμένον μὲ ἑκτακτά προτερήματα καὶ ἀπὸ αὐτῆν τοῦ τὴν νηπιότητα, ἐγὼ ὅμως ἐντρέπομαι διὰ τὸν ἐδικόν μου, διότι ὁ Ἰωάννης Μαρίνος ἐδεικνύετο ὅλως διόλου ὑστερημένος προτερημάτων.

Ὁ Ἰωάννης Μαρίνος ἦτον κράσεως ἀδυνατου, χλωμὸς, μικρόσωμος, καὶ εἰς κατάστασιν διαρκoῦς ἀναρρώσεως. Ἐπταετῆς ὢν προσεβλήθη ἀπὸ ἐπιληψίαν σπασμωδικήν, ἥτις δὲν ἔκαμνεν διακοπὴν.

Ὁ Πάτερ Ἰγγιράμης, ὅστις ὀπωσοῦν τὸν εὐνοοῦσε, ἐφρόντιζε περὶ αὐτοῦ, αἰσθανόμενος συμπάθειαν δι' ἐκεῖνο τὸ πτωχὸν πλάσμα, ὅπερ βασιανιζόμενον ἀπὸ τοιαύτην ἀδυσώπητον ἀσθένειαν, ἐπνίγετο μόλις ἤρχιζε νὰ ἀναπτύσσεται. Ἐφρόντιζε ὅθεν νὰ ἀπαλλάτῃ τὸν μικρὸν Μάσταη ἀπὸ τὴν ἐργασίαν καὶ ἀπὸ τὰ γυμνάσια, τοσοῦτον μᾶλλον καθ' ὅσον ἐδεικνύετο χαρακτῆρος εὐπειθοῦς καὶ συμπαθητικοῦ, ὥστε ἀφόπλιζε καὶ τοὺς πλέον αὐθάδεις τῆς τάξεώς του.

Τοῦτο δὲ ἰσως ἐπενήργησεν ὅπως διπλασιάσῃ τὴν κλῆσιν τοῦ Ἰωάννη Μαρίνου, ἣν εἶχε πρὸς τὴν σκεπτικότητα καὶ πονηράδα.

Ὁ Ἰγγιράμης ἠδύνατο νὰ ἐμβατεύσῃ εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου ὅπως καὶ εἰς τὰ ἀστρονομικὰ βιβλία, ἐνόησεν ὅθεν ὅτι σκεπτικὸν καὶ ποιητικὸν ἐνυπῆρχεν εἰς ἐκείνην τὴν πονηράδα τοῦ Ἰωάννη Μαρίνου, μόλα ταῦτα ποτὲ δὲν ἐπίστευσε ὅτι ὁ τοιοῦτος νέος ἦτον ἱκανὸς νὰ γίνῃ ἄλλο τι. — Τότε δὲ, ἐπειδὴ αἱ προσβολαὶ τῆς ἀσθενείας τοῦ ἤρχοντο πλέον συνεχεῖς, καὶ ἐπειδὴ ὁ Ἰωάννης Μαρίνος δὲν ἠλευθερόνετο ἀπὸ τὴν μίαν, εἰμὴ διὰ νὰ πέσῃ εἰς ἄλλην τρομακτικωτέραν καὶ πλέον ἐπίφοβον, ὡς ἐκ τούτων ὁ πάτερ Ἰγγιράμης ἔγραψε πρὸς τοὺς γονεῖς του ἵνα τὸν ἀποσύρῳσιν ἀπὸ τὸ γυμνάσιον. Ὁ Μάσταης ὅμως δὲν ἐπέστρεφεν εἰς τὴν πατρικὴν τοῦ οἴκιον εἰμὴ περὶ τὰ 1813.

Εἰς τὸ γυμνάσιον ὁ ἥρωας μας ἔμαθε ὀλίγιστα λατινικά καὶ ἐλληνικά· ὡς ἐκ τῆς ἀναγνώσεως ὅμως τῶν μεγάλων ποιητῶν ἐγυμνάσθη, χωρὶς νὰ τὸ αἰσθανθῇ, εἰς τὴν στιχοιργίαν, καὶ συχνάκις ἐξεκονίσεν τὰ πάθη καὶ ἐπιθυμίας τῆς ψυχῆς του διὰ στίχων, ὅχι τόσο εὐκαταφρονήτων, ἀναλόγως τῆς ἡλικίας του. Τὸ πνεῦμα τοῦ ἀσκήσαντος κλῆρον ὀπωσοῦν ῥομαντικὰς, αἵτινες ἐνοῦμεναι μετὰ μίας μεγάλης νεοκλῆς ἐναισθησίας, τοῦ ἔδωσαν μετὰ ταῦτα

Ἡ Λένα τοῦ ἀπέμενε πάντοτε ὅπως τὸν παρηγορεῖ· ἀλλ' ἡ Λένα δὲν τὸν ἐξαρκοῦσε. Αὐτὴ ἦτον ὁ ἔρωσ ὅστις τοῦ ἐπροσφέρετο ἐκουσίως, ἐκεῖνος ὅμως· ἔτρεχε κατόπιν τοῦ φεύγοντος ἔρωτος. Ὅπως διασκεδάξῃ ὁ Μαρῖνος ἐδόθη εἰς τὴν κραιπάλην, καὶ πρὸ πάντων εἰς τὸ παιγνίδιον. Ἦδη ὅμως ἐπειδὴ τὰ 6 ἢ 7 τάληρα τὰ ὅποια τοῦ ἀπερνοῦσαν κατὰ μῆνα οἱ συγγενεῖς του δὲν τὸν ἐξαρκοῦσαν, ὡς ἐκ τούτου ἔπαιζε μετὰ πανουργίας καὶ ἀπληστίας, καὶ τοσαύτης ὥστε κατήντησε νὰ κατηγορηθῇ, ἴσως ἀδίκως, ὡς κλέπτης ἐν τῷ παιγνιδίῳ. Ὅπωςδὴποτε ἔπαιζε μετὰ μεγάλης τύχης, καὶ ἂν τότε δὲν μετεχειρίζετο ἀπάτην, ἔμαθον ὅμως τόσον καλὰ αὐτὴν τὴν ἐπιστήμην, ὥστε μετὰ καιρὸν, ὁπότε ἔπαιζε εἰς Ῥώμην τὸν Φαραὸ μετὰ τῆς γραίας πριγκιπέσσης Γκίγγη, ἥτις ἐθεωρεῖτο ὡς μία τῶν πλέον ἀξίων χαρτοπαίκτην, αὐτὴ ἡ Κυρία τὸν ἐρωτοῦσε ἐπιμόνως πρῶτον ἀρχίσουν τὸ παιγνίδιον « λοιπὸν, Κύριε Ἀδάτη, τίνι τρόπῳ θὰ παίξωμεν ἀπόψε; ὅπως ἀγαπᾷ ἡ Κυρία πριγκιπέσα » ἀπεκρίνετο ὁ Μάσταλ, καὶ τῆς ἐκέρδιζε σημαντικὰς ποσότητας.

Τὸ παιγνίδιον ὅμως δὲν ἠμπόρεσε νὰ τὸν κάμῃ ν' ἀλησμονήσῃ τὴν Ἑλένην. Ἡρωτεύθη ἀκολούθως τὴν ὁμογάλακτόν του, τὴν νεᾶν Μοράνδη, ἀλλ' αὐτὴ ἐνόησεν ὅτι τὴν ἐμεταχειρίζετο ὡς ἀναπληροτικήν, ὡς ἐκ τούτου ἔλαβε ὀλίγην δυσκολίαν ὅπως τὸν ἀνταλλάξῃ.

Αὐτὸς ὁ ἔρωσ ὅμως ὅστις ἤρχισε μετ' ἀστείότητος, ταχέως ἐγένεε σοβαρὸς, καὶ ἰδίως ὁπότε ἡ Μοράνδη ἐπαράστησε εἰς τὸ θέατρον μετ' ἐπιτυχίας καὶ ὑπανδρεύθη μετὰ τοῦ Κυρ. Ἀμβροζίου, μελωδοῦ μετρίως ἱκανότητος. Τότε ἡ δραματικὴ, ὀλιγότερον σκληρὰ ἀφ' ὅσον ἦτον οὕσα ἀνύπανδρος, νῆχαρίστησε τοῦτον τὸν μωρὸν ἐρωτόληπτον τῆς Ἑλένης, ἥτις ἐπὶ τέλους δι' αὐτὸν δὲν εἶχε τίποτε περισσότερον, ἐκτὸς τῆς προικός.

Αὐτὸς ὁ νέος ἔρωσ ὅμως ἐπροξένησε κάποιαν οἰκογενειακὴν σύγχυσιν· καθότι τοῦ ἐσυγχωρεῖτο ὁ ἔρωσ μετὰ τῆς Ἑλένης, ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ὅπως ἐπιτύχωσιν ἕναν γάμον ὅστις ἐκολάκευε τὴν φιλοτιμίαν τῆς οἰκογενείας του· ἀλλ' ἡ Ἰσαβέλη, ἡ ἀδελφή του, δὲν τοῦ ἐσυγχωροῦσε τὸν ἔρωτα μετὰ μιᾶς τοῦ προαστείου.

Διεδίδοντο φῆμαι ἀλλόκοτοι περὶ τῶν σχέσεων μετὰ ἀδελφοῦ καὶ ἀδελφῆς τῆς οἰκογενείας Μάσταλ· ὁ κόσμος ἤρρισκε ὅτι ἡ ἀμοιβαία ἀγάπη των καὶ τρυφερότης ἐμπεριείχεν κατὰ τι πλέον τῆς ἀδελφικῆς· καὶ πραγματικῶς, οὔτε ἡ διαγωγή των μὲν, οὔτε ἐκείνη των δὲ ἦσαν ἀνεπίληπτοι. Αἱ ἀδελφαὶ τοῦ Ἰωάννη Μαρ-

νου, οὐσαι πολὺ ἐλαφροῦ νοὸς ἔκαμνον ἀδιακόπως τὸν ἔρωτα μετὰ τῶν στρατιωτικῶν τοὺς ὁποίους ὁ Μουράτ ἐδήγησε κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν εἰς τὰς Μάρκας. Ὁ στρατηγὸς Πέπε ἠγάπησε καὶ ἀντηγαπήθη, ὡς ὁ ἴδιος ἔλεγε, ἀπὸ αὐτὴν τὴν Ἰσαβέλην, ἥτις ἐδεικνύετο τοσοῦτον ζηλότυπος διὰ τὸν Ἰωάννην Μαρῖνον, καὶ ἥτις ἦτον ἡ πλέον προσφιλὴς του.

Τελειωθείσης τῆς Ναπολεονικῆς ἐποποιίας. Πίος ὁ Ζ'. ἐπέστρεψεν εἰς Ῥώμην. Τότε δὲ ἐσκέφθησαν μετὰ σοβαρότητος ὅπως προμηθεύσωσι θέσιν τινα εἰς τὸν Ἰωάννη Μαρῖνον, ὅστις διῆγε ζωὴν τοσοῦτον ἄτακτον καὶ ἀνωφελῆ. Ἐπέμφθη ὅθεν εἰς Ῥώμην ὅπως δοθῇ εἰς τι στάδιον. Ἐκεῖ ὁ Ἰωάννης Μαρῖνος εἶχε δύο θεῖους, ὁ μὲν ἦτον ἐπίσκοπος εἰς Πέσαρον, ὁ δὲ, ὁ Παυλῖνος Μάσταλ, ἦτον πρόεδρος τοῦ δικαστηρίου καὶ κανόνικος τοῦ Α. Πέτρου. Οὗτοι οἱ δύο θεοὶ ἐμελλαν νὰ τὸν βοηθήσωσιν ἡ δὲ οἰκογενεία του τοῦ ἐπροσδιόρισε ἐν μηνιαίῳ ἀπὸ 15 τάλ. τὰ ὅποια ἀκολουθῶς τοῦ ἠῤῥῆσε εἰς τὰ 17 ½. Φθάσας εἰς ἐκείνην τὴν πόλιν ὁ Ἰωάννης Μαρῖνος ἐνοίκιασε ἐν δωματίῳ, μᾶλλον μέτριον, κατὰ τὴν γειτονίαν τοῦ Α. Ἰγνατίου, ἐπήγαγε δὲ νὰ γευματίζῃ μετὰ τοῦ θεοῦ του τοῦ Μονστηνὸρ Παυλῖνου.

Οὗτος ὁ φοβερὸς ἄνθρωπος εἶχε τὸ πρόσωπον πλήρες σπυριῶν καὶ ὀφεισειδῶν ἐξανθημάτων, ἔτρωγεν ὅθεν τὰ φαγητὰ χωρὶς ἀλάτι, ἂν καὶ ἔτρωγε πολὺ, καὶ τοσοῦτον ὥστε αὐτὸς ὁ ἀξιόλογος κανόνικος ἀπέθανεν ἔνεκεν δυσπεψίας, ἀφοῦ κατεβρόχθησεν ἐν ὀλόκληρον ἁρνίον. Ὁ Ἰωάννης Μαρῖνος ὡς ἐκ τούτου ἐξῴσθη κάκιστα μετὰ τοῦ θεοῦ, πολὺ μᾶλλον ἀφοῦ δὲν τὸν ἤδλεπε μὲ καλὸν μάτι, αὐτὸς δὲ ἐξ ἄλλου δὲν ἠδύνατο νὰ θεωρῇ ἐκεῖνο τὸ τρομακτικὸν πρόσωπον χωρὶς νὰ τοῦ ἔρχονται σπασμοὶ στομαχικοί. Ἐτρωγεν ὅθεν ὀλίγον, καὶ μόλις ἐτελείονε τὸ γεῦμα ἀναχωροῦσεν, δι' αὐτοῦ ὅμως τοῦ μέσου ἐξοικονομοῦσε τὸ περιορισμένον μηνιαῖόν του, ὅπως δύναται νὰ παίξῃ καὶ νὰ ἐνδύεται.

Ὁ Ἰωάννης Μαρῖνος ἐντὸς ὀλίγου ἔγινε εἰς τῶν πλέον κομφῶν καὶ τῶν πρῶτων ὁπαδῶν τοῦ σηρμου τῆς Ῥώμης, ἐπομένως εἶδε νὰ τοῦ ἀνοίγωνται ὅλαι αἱ πλέον ἐπίζηλοι θύραι τῶν εὐγενῶν· αἱ δὲ γυναῖκες νὰ κάμνουν τρέλας δι' αὐτὸν, καὶ αὐτὸς δι' ἐκεῖνας. Ἐσύχναζε κατὰ προτίμησιν τὰς οἰκίας Γκίγγη, Πιαντζιάνη, Κολόνα, Δόρια, Ποτεντζιάνη, συνῆψε φιλίαν μετὰ τοῦ Κόμητος Βικεντίου Ἰακώβατος, τὸν ἠγάπησε σφοδρῶς τὴν σύζυγον Κυρ. Α. Κλά-
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΗΣ
ΜΟΥΣΙΚΟΝ ΜΕΤΑ ΤῶΝ ΛΟΙΠῶΝ ΚΥΡΙΩΝ, ΚΡΑΤῶΝ Τὸ ΝῆΜΑ ΠΟΛΛῶΝ ἔργοι-
2

βίων και γινόμενος ὁ ἥρως πολλῶν συμβεβηκότων τὰ ὅποια καὶ ἤδη εἰσέτι διηγούνται εἰς τὰς ἑσπερινὰς συναναστροφὰς τῶν ῥωμαίων πριγκήπων. Ἐπαίξε πολὺ, ἐκέρδησε σημαντικά, ἐπερίπαιξεν ὅσους ἠδυνήθη καὶ προπάντων, ὡς προείπαμεν, τὴν γραίαν πριγκηπέσαν Γκίγη.

Μετὰ τὴν σύνοδον τῆς Βιέννης, ἔγινε λόγος περὶ τῆς διοργανώσεως μιᾶς εὐγενοῦς φρουρᾶς τοῦ Πάπα. Αὕτη ἡ φρουρὰ σύγκειται ἐξ ὀγδοήκοντα ἱππέων, ἐκλεγομένων μεταξὺ τῶν εὐγενῶν καὶ πτωχῶν οἰκογενειῶν τοῦ κράτους· ἔχουν ἐν μισθὸν 25 ταλήρων κατὰ μῆνα, μίαν κομφὴν στολὴν καὶ ἐν ὥραϊον ἄλογον δι' ἐξόδων τοῦ κράτους. Ὀφείλουν κατὰ σειρὰν νὰ φρουροῦν τὸν προθάλαμον τοῦ Βατικάνου, καὶ νὰ συνοδεύουν τὴν Α. Ἀγιότητα ὁσάκις ἐξέρχεται. Ὁ ἄπλοὺς στρατιώτης ἰσοδυναμεῖ μὲ τὸν βαθμὸν λοχαγῶτος, ὁ ὑπολοχίας μὲ ἐκεῖνον τοῦ ταγματάρχου ὁ λοχαγῶς μὲ ἐκεῖνον τοῦ συνταγματάρχου κ.τ.λ. Αὕτη ἡ ἐπιδεικτικὴ φρουρὰ στοιχίζει τοῦ λαοῦ 60 χιλ. τάλ. κατ' ἔτος. Ὁ Ἰωάννης Μαρίνος ἠθέλησε νὰ λάβῃ μέρος εἰς αὐτήν, καὶ ἐπάσχισε ὅπως εὕρῃ μέσα ἐπιτυχίας, διὰ τῶν σχέσεών του δὲ μετὰ τοῦ γυναικείου φίλου, καὶ πρὸ πάντων διὰ τῆς μεσητείας τοῦ θεοῦ, δὲν ἀπήντησε δυσκολίαν ὅπως προμηθευθῇ τὴν ἄδειαν ἐκλογίμου. Ὁ Καρδινάλιος Κονσάλθης τοῦ ἐπέμψε τὴν ἄδειαν, ὁ δὲ Ἰωάννης Μαρίνος θεωρῶν βέβαιον τὸν διορισμὸν του, ἐμεγαλαυχόυσε δεικνύων πανταχοῦ ἐκείνην τὴν ἄδειαν. Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἠκούσθη ὅτι ὁ Μάστας ἦτον ἐπιληπτικός, καὶ ἐπεὶ τὸ τοιοῦτον δὲν ἐκαλοφαίνετο εἰς τὸν καρδινάλιον Κονσάλθην, ὡς ἐκ τούτου ἔκαμε νὰ τοῦ ἀποσύρουν τὸ ἴδιον γράμμα τοῦ διορισμοῦ του.

Τὸ τοιοῦτον γεγονός ἐπέσεν ὡς κεραυνὸς ἐπὶ ἐκεῖνου τοῦ νέου, ὅστις πρὶν ἐδεικνύετο τοσοῦτον ὑπερήφανος διὰ τὴν τοιαύτην θέσιν, πρὸ πάντων δὲ τὸν κατετρόμαξε, διότι ὅλη ἡ Ῥώμη ἤθελε νὰ μάθῃ τὸν λόγον δι' ὃν τοῦ ἀρνήθη ἐκείνη ἡ θέσις. Τότε δὲ ἀδμονῶν ἀπεφάσισε νὰ ἐγκαταλείψῃ τοὺς λαϊκοὺς καὶ νὰ ἔμβῃ εἰς τὸ κληρικὸν στάδιον.

Διὰ νὰ γίνῃ τις δεκτὸς εἰς αὐτὸ τὸ στάδιον, ὀφείλει νὰ ὑποστῇ προφορικὴν τινα εξέτασιν, ἥτις νὰ ἀποδεικνύῃ τὰ ἥθη, τὴν κοινωνικὴν θέσιν καὶ τὰ μέσα τῆς συγκτησέως του. Ἡ Ἱερωσύνη εἶναι εἶδος τι ἐπιτίμου ἐκκλησιαστικῆς φρουρᾶς τοῦ Πάπα, μία μάνδρα, ἐξ ἧς λαμβάνονται ὅλοι σχεδὸν οἱ κυβερνητικοὶ πράκτωρες. Εἰς τὴν τοιαύτην εξέτασιν ὁ Ἰωάννης Μαρίνος ἐπέτυχεν καλῶς, χάρις πρὸ πάντων τῆς ἐπύρροϋ τῶν θείων του καὶ τῶν ῥωμαίων πριγκη-

πέσων. Ἐνεδύθη ὅθεν ὡς κληρικός, καὶ ἦτον τοσοῦτον κομφὴς κληρικός, ὅσον πρὶν ἦτον κομφὸς ἐργολάβος.

Ὁ Μάστας ἤρχισε νὰ σπουδάζῃ τὸ δίκαιον καὶ νὰ συζητᾷ τὸ γραφεῖον τοῦ δικηγόρου Γαριζότη, ἐπεὶ δὲ εἰς αὐτὴν τὴν νέαν φάσιν τῆς ζωῆς του τὰ κέρδη τοῦ παιγνιδίου ὀλιγόστευαν, ὁ δὲ μικρὸς μισθὸς τοῦ ἀπερνοῦσε ἡ οἰκογένειά του δὲν τὸν ἐξάρκουσε, ὡς ἐκ τούτου ὁ θεῖος του, ὁ Μονσηνιὰρ Παυλῖνος Μάστα, ἐνέργησε ὅπως τοῦ ἐπιτύχῃ τὴν θέσιν συμβολητοῦ τοῦ Μονσηνιὰρ Μακαράνη, ὅστις ἦτον κανόνικος τοῦ Ἀγ. Πέτρου.

Οὗτος ὁ φοβερὸς ἄνθρωπος ἔτρωγε τὰς 6 ἢ 7 χιλ. τάλ. τὰ ὅποια ἦτον τὸ εἰσοδήμα τῆς θέσεώς του, καὶ μόλις ἔδιδε 200 ἢ 300 τάλ. κατ' ἔτος τοῦ συμβολητοῦ του. Ὁ τοιοῦτος δὲ συμβοληθὴς εἶχε χρέος νὰ παρευρῆσκει εἰς τοὺς χωροὺς τῶν κληρικῶν ἀντὶ τοῦ προΐσταμένου του, νὰ κάμνῃ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν βιβλίων, νὰ δεικνύεται ἀμόλυντος, νὰ νηστεύῃ, νὰ ἀντιπροσωπεύῃ, ἐν ἐνὶ λόγῳ τὸν κανόνικον καθ' ὅλην τὴν καθαρότητα καὶ αὐστηρότητα τοῦ ὑπουργήματός του.

Τὸ τοιοῦτον ἦτον πρᾶγμα πολὺ σκληρὸν καὶ παράδοξον δι' ἕνα νέον, ἀλλ' ἐπὶ τέλους, ἐσυμμορφώθη μὲ τὰς περιστάσεις καὶ ἐπερίμενε τὸν διορισμὸν του. Καὶ πραγματικῶς ἡ διαταγὴ, ἐξεδόθη, καὶ ἐτοιμάζετο τὸ ἀρμόδιον ἀρχεῖον ὅπως τοῦ τὴν ἀποστείλῃ, ὁπότε καὶ ἐκεῖ ἠκούσθη ἡ ὀλέθριος ἀσθένειά του καὶ αἱ συνεχεῖς καὶ διπλασιαζόμεναι προσβολαὶ τῆς, καὶ ἕνεκα τούτου τὰ ἐπίσημα δὲν τοῦ ἐστάλησαν.

Αὕτη ἡ νέα προσβολὴ τὸν ἔσπρωξεν εἰς τὴν μεγαλητέραν ἀπελπισίαν κατ' ἀρχὰς ἄρχισε νὰ βλασημῇ, ἀκολούθως νὰ κλαίῃ. Πανταχοῦ ἤβλεπε τὸ ἀδυσώπητον φάσμα ἐκείνης τῆς ἀσθενείας νὰ ὀρθοῦται πάντοτε ἐνώπιόν του καὶ νὰ τοῦ ἐμποδίζῃ τὴν πορείαν, ὅθεν ἐξῆλθεν φρενήρης, διὰ νὰ ὑπάγῃ νὰ πνιγῇ εἰς τὸν Τάρεϊαν, ὅθεν ἐξῆλθεν φρενήρης, διὰ νὰ ὑπάγῃ νὰ πνιγῇ εἰς τὸν Τάρεϊαν. Εἰς φίλος τῆς νεότητός του συμπατριώτης καὶ γείτονάς του ὁ δικηγόρος Καταβένης, τὸν ἀπήντησε εἰς ἐκείνην τὴν κατάστασιν τῆς ἐξάψεως εἰς τὰ περίχωρα τοῦ Καμποδακίνου, καὶ ἀμέσως ἄρχισε νὰ τὸν παρηγορῇ, καὶ νὰ τὸν ἀποτρέπῃ ἀπὸ τὸν ὀλέθριον σκοπὸν του, μετὰ ταῦτα δὲ, ἀπὸ ὀμηλίαν εἰς ὀμηλίαν, ἐνόησαν τὸ σοβαρὸν μὲ τὸ ἀγγίχουν, τὸν ὁδήγησε μέχρι τῆς θύρας τοῦ κανόνικου Στοράκου, τοῦ πνευματικοῦ τοῦ Ἰωάννη Μαρίνου.

Οὗτος ὁ κανόνικος ἦτον εἰς ἀλλόκοτος ἄνθρωπος, τὸν ὅποιον ὁ Ἰωάννης Μαρίνος ἐπερίπαιξεν, διηγούμενος τὰς ἀλόγους ἐρωτήσεις τὰς ὁποίας τοῦ ἔκαμεν κατὰ τὴν ἐξομολόγησίν του, καὶ

τὰς ἐτι πλέον ἀτόπους ἀπαντήσεις ὅπου αὐτὸς, ὁ Ἰωάννης Μαρῖνος, τοῦ ἐδίδε· ἐπομένως ὁ Μάστας δὲν εἶχε καμμίαν ἐμπιστοσύνην εἰς τὰς συμβουλὰς του καὶ πολλὴν ὀλερώτερον εἰς τὴν εὐθύτητα τῶν κρίσεών του, μόλα ταῦτα ὁ Καταβένης τὸν ὀδήγησε εἰς ἐκεῖνον.

Ὁ κανόνικος τότε διεύθυνεν τὸ ὄρφανοτροφεῖον τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου πλησίον τοῦ θεάτρου Ἀργεντίνο· ὄρφανοτροφεῖον εἰς ὃ συνάζονται τὰ πλανόδια παιδιά, καὶ γυμνάζονται εἰς τινὰ τέχνην. Ὁ πάτερ Στοράκος, συγκινηθεὶς ἐκ τῆς ἀπελπισίας τοῦ ἐξομολογούμενου του τοῦ ἐπρότεινε, ἐὰν ἤθελε νὰ ἀναδεχθῇ αὐτὸς τὴν διεύθυνσιν τοῦ ὄρφανοτροφείου, νὰ γίνῃ ἐν ἐνὶ λόγῳ, ὁ ἐπιτηρητὴς καὶ διευθυντὴς.

Εἰς αὐτὸ τὸ ὄρφανοτροφεῖον ὑπῆρχον τότε περὶ τὰ 15 παιδιά. Ὁ Ἰωάννης Μαρῖνος, δέχεται τὴν προσφορὰν, καὶ ἰδοὺ τον ἐγκαθιδρυμένον. Ἀπέθεσεν ὅθεν τὰ κομψὰ φορέματα τοῦ ἀβάτη, ἐνδύεται ὡς ἓνας ἐπαρχιώτης κληρικὸς, μὲ χονδρὸςάνδαλα, μὲ ἓνα κουτρομπούχιον μὲ ἐν ἐπανοφύριον ἀπὸ χονδρόπανον, τέλος μίαν φορεσίαν τοσοῦτον χονδροειδῆ τὴν ὁποίαν αὐτὸς πρῶτος ἐπεριγελοῦσε.

Διέκοψε προσέτι ὅλας τὰς παλαιὰς σχέσεις του μετὰ τοῦ κομποῦ κόσμου, ἐξαιρουμένης μιᾶς ἐβραίας τοῦ προαστείου, ἥτις ἐκατοικοῦσε πλησίον τοῦ Γέτου, καὶ εἰς τὴν ὁποίαν ἐσύχναζε τακτικῶς.

Ὁ Ἰωάννης Μαρῖνος ἀφοῦ ἐξῆλθεν τοῦ γυμνασίου εἶχεν ἐγκαταλείψει σχεδὸν ἐξ ὀλοκλήρου τὴν μελέτην ἥδη ὅμως ἀσιερόθη εἰς αὐτὴν μετὰ ζέσεως, δοθεὶς κατ' ἐξοχὴν εἰς τὴν σπουδὴν τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐπιστήμης ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τοῦ ἀβάτη Γρατζιόλη. ἔλυνε τὸ μὴ δυνάμενος νὰ καταγίνεται εἰς ἄλλο τι, καὶ ἰδίως μὴ δυνάμενος νὰ γράφῃ, ἔνεκον τῆς ἀσθενείας του. Διαμένων δὲ, εἰς τὸ ὄρφανοτροφεῖον καὶ διάγων ζωὴν σόφφωνα καὶ πλέον τακτικὴν, τὸ πάθος του ἤρχισε νὰ καταπραΰνεται καὶ νὰ ἐλαττώνονται αἱ προσβολαὶ του. Τότε ὁ Ἰωάννης Μαρῖνος ἐπίστευσεν ὅτι τοῦτο προῆλθεν ὡς ἐκ θαύματος! Ἐδιπλασίασε τὴν ἐνεργητικότητά καὶ αὐστηρότητά του ἀπέναντι ἐκείνων τῶν πτωχῶν πλασμάτων ἐγκαταλελειμένων ὑπὸ τῆς κοινωνίας, καὶ ἐμπιστευθέντων εἰς τὴν διάθεσίν του, ἔμεινε δὲ εἰς ἐκείνην τὴν θέσιν καὶ διῆγεν τὰ 23ον ἔτος τῆς ἡλικίας του.

Βλέπων βελτιουμένην τὴν υἰγιάν του καὶ πιστεύων ὅτι θεὸς χάρις τὸν ἐπροσκαλοῦσε διὰ τῆς τοιαύτης ἀπεροδοκίτου ἀναρρί-

σεως, ἀπεφάσισε νὰ καταταχθῇ εἰς τὰ τάγματα τῶν κληρικῶν. Δι' ἐνὸς πιστοποιητικοῦ ἱατροῦ τινος ἀποδεικνύει τὴν παύσιν τῆς ἀσθενείας του, καὶ οὕτω ἔλαβε τὸ προνόμιον νὰ διέλθῃ διὰ μιᾶς ὅλους τοὺς βαθμοὺς συνάμα καὶ τοὺς ἀνωτέρους. Καὶ τῷ ὄντι μετ' ὀλίγον ἔκαμε τὴν πρῶτην του λειτουργίαν εἰς τὴν Ἁγ. Καταιρίνην τῶν Φουνάρη, ὅπου παρευρέθησαν τινὲς φίλοι καὶ συμπατριῶται του ἐλθόντες ἐπίτηδες εἰς Ῥώμην.

Εἰσελθὼν ἅπαξ εἰς αὐτὸ τὸ στάδιον, ἐσπρόχθη ἐκ τῆς δοξομανίας· ὠμιλοῦσε μετὰ πολλῆς ἐτοιμότητος, ἡ δὲ ὀμῆλία του ἦτον ζωερὴ, συμπαθητικὴ καὶ παροιμιώδης, ὡς ἐκ τούτου λοιπὸν ἠθέλησε νὰ γίνῃ ἱεροκλήρυξ. Ἀρχισε κατ' ἀρχὰς νὰ κἀμνῃ μικρὰς διδασχὰς εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγ. Κόρλου, καὶ ἐπέτυχε θαυμασίως.

Ὁδεσκάκης, μὴ ὦν εἰσέτι κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν καρδηνάλιος, ἤκουσε νὰ γίνεταί λόγος περὶ τούτου τοῦ νέου καὶ ἐπεθύμησε νὰ τὸν γνωρίσῃ.

Ὁ Ὁδεσκάκης ἦτον τότε διαχειριστὴς ἀποστολλῶν, ἡ παραγγελιοδόχος· ὦν δὲ ἐπὶ κεφαλῇ ἐνὸς πλήθους ἱεραποστόλων, ἠνώθη μετὰ τοῦ Πιάτη, ἐνὸς ἄλλου πράκτωρος, ὅστις ἄρχισε νὰ καρποῦται τοῦτο τὸ εἶδος τῶν δημοσίων θεαμάτων καὶ ἐπαπειλοῦσε νὰ ἐμβῇ εἰς συναγωνισμόν μετ' αὐτοῦ. Εἰς τὴν Ῥώμην συμφωνεῖται εἰς ἱεροκλήρυξ διὰ τὰς ἑσπερινὰς διδασχὰς, ἕτερος διὰ νὰ κηρύττῃ εἰς τὰς δημοσίους ἀγοράς, ἡ διὰ νὰ λέγῃ ψυχαγωγικὰ διηγήματα, ἀπαράλλακτα καθὼς εἰς θεατρικὸς μεσίτης ἢ ἓνας ἐργολάβος συμφωνεῖ ἓναν ὑψίφογγον, ἓναν βαρύφογγον, ἢ ἓναν κομικόν. κ. τ. λ.

Οὗτοι οἱ δύο κερδοσκόποι κατ' ἀρχὰς ἐπίασαν φιλίαν μετὰ τοῦ νέου ἱεροκλήρυκος, ἀκολούθως δὲ τὸν ἔκαμον συνεταῖρον!

Κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ὁ καρδηνάλιος Τεσταφεράτης, ἐπίσκοπος Συνηγαλίας, ἐστράφη πρὸς τὴν ἐταιρίαν Ὁδεσκάκη Πιάτη καὶ Συντ. ὅπως τὸν προμηθεύσῃ ἀριθμὸν τινὰ ἱεροκλήρυκων διὰ τὴν ἐπαρχίαν του.

Συνήχθη αὐτὸς ὁ ἀριθμὸς, ἀλλ' ἐπειδὴ ἐπρόκειτο νὰ ἀποκτήσῃ φήμην ἡ ἐταιρία ἀπὸ τὰς διδασχὰς τοῦ μεταμορφωθέντος Μάστα, ὡς ἐκ τούτου ἐκεῖ ὅπου αὐτὸς ἐγνωρίζετο ὡς ἄσωτος, χαρτοπαίκτης καὶ διεφθαρμένος, ἀπεστάλη μετὰ τῶν λοιπῶν ἱεροκλήρυκων. Τοῦτο ἦτον ἐν καιρῷ ἐπιτυχίας ὑπολογισμὸς ἄριστος· καὶ τῷ ὄντι δὲν ἐστάθη ποτὲ οὔτε πρῶτη γυνή, οὔτε γελωτοποῖς ὅστις νὰ ἐλάττωεν τὴν πανήγυριν τῆς Συνηγαλίας· ἐγίνοντο ἀντιμαχίαι ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ἀπὸ τὰς γυναῖκας αἵτινες

ἐνθουσιάσθησαν καθ' ὑπερβολὴν διὰ τὸν νέον Μάσταη. Αἱ ἐξομολογούμεναι συνηθρίζοντο περὶ τοῦ ἐξομολογητηρίου του, ὥστε αἱ μυῖαι σύρονται ἀπὸ τὸ μέλι. Ἦθελαν νὰ τὸν ἀκούσουν, νὰ τὸν ἰδοῦν, νὰ τὸν ψαύσουν· τέλος ἤθελαν νὰ πνεύσουν ὡς καὶ τὴν ἰδίαν του πνοήν.

Ἡ κυρία Σιμοντζέλη ἔλαβε δι' αὐτὸν ἕν πάθος, κάτι τι πλεόν τοῦ Ἰταλικοῦ, κατελήφθη ὑπὸ πάθους ἀραβικοῦ, ὥς τις κάτοικος τοῦ τροπικοῦ. Ἐτρεχε κατόπιν τοῦ ὁσίου νέου, ὥστε ἀντικείμενόν τι ἐλκυόμενον ὑπὸ τῆς βαρύτητός του.

Ἡ Φερέτη, μωρά τις, εὐκολόπιστος, ὡραία καὶ παθητικὴ ὅσον καὶ ἡ Σιμοντζέλη, τοῦ ἐπροφύττειν χίλια πράγματα, ὡς καὶ αὐτὸ τὸ ποντηφικάτον.

Ἡ δεσποσύνη Φερέτη, ἐγκαταλειφθεῖσα ἢ μᾶλλον ὀλίγον ἐκτμηθεῖσα ἀπὸ τὸν ἅγιον πνευματικόν της, μετὰ τὴν ἀναχωρήσιν του ἐπῆγε καὶ ἐκλείσθη εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ Κουδίου, ὅπως κλαύσῃ τὸν μὴ ἐννοηθέντα ἔρωτά της τὸ μὴ ἐκπληρωθὲν πάθος της.

Εἰς αὐτὴν τὴν ἀποστολὴν ὁ ἀβάτης Μάσταη ἐπεφυλάχθη τὴν διδασκίαν τῆς νυκτός· καὶ πραγματικῶς ἐνυπῆρχεν εἰς αὐτὴν κάτι τι σκηνογραφικὸν καὶ φαντασιῶδες, διδάσκων ἐν τῷ μέσω μιᾶς ἐκκλησίας βυθισμένης εἰς τὸ σκότος, ἐνῶ μόνον ὀλίγα λαμπάδες ἐφωταγωγοῦσαν ἐπὶ τοῦ ἁμβωνος τὴν ὡραίαν καὶ ὠχρὰν ὅψιν τοῦ ἐμπνευσμένου νέου, διέχυνε μετ' ἀφθονίας τὸ πάθος καὶ τὴν ποίησιν, ἅτινα ἐφλόγιζαν τὴν καρδίαν του, ἐπὶ ἐνὸς ἀκροατηρίου σιωπηλοῦ καὶ συγκεκινημένου.

Ἐτι δὲ παράδοξοι ἦσαν ἐκεῖναι αἱ νυκτεριναὶ παραστάσεις ἐπὶ τῆς μεγάλης δημοσίου πλατείας, μετὰ τὰ παράθυρα φωταγωγημένα διὰ μυρίων λαμπάδων καὶ πλήρη ζώντων κεφαλῶν. Ἡ πλατεία ἦτον πλήρης ἀμμέτρου πλήθους ἐνθουσιῶδους καὶ ἐμπαθοῦς, τὸ ὁποῖον δὲν ἐξοῦσε εἰμὴ διὰ τῆς πνοῆς ἐκείνου τοῦ νέου, ὅστις ἴστατο ἐπὶ ἐνὸς ὑψώματος, ἔχων ἐνώπιόν του ἕν πλῆθος μετὰ χεῖρας ἐσταυρωμένας, καὶ ἐν κρανεῖον μετὰ μιᾶς λαμπάδος ἀναμένης. Ὁ Ἰωάννης Μαρίνος ἐφοροῦσε ἐν ἐσώρασιν μαῦρον ἐξωσμένος μετὰ ζώστρας μαλίνου, ἐν ἐξώρασιν μετὰ μακρὰ κεντήματα, ἐν περιλαίμιον ἀνοιχτόν, καὶ μίαν στολὴν χρώματος ἰώδους. Τὰ μαλῖα του μακρὰ ὀπίσθεν, καὶ κοντὰ ἐμπροσθεν, ἐκύκλωναν ἐν πρόσωπον ὠχρότατον, ἀρκετὰ εὐεῖδες καὶ ξυρισμένον ἐντελῶς. Ἡ φωνὴ του ἦτον συμπαθητικὴ καὶ ἡρεσὰ ὡς χορδὴ μετάλινος, τὰ δὲ λόγια ἦτον ἀφθονα ἐπὶ ἐκείνων τῶν τρυφερῶν χειλέων, τὰ ὁποῖα ἐπροσποιοῦντο τὸ χαμόγελον καὶ ἐν καιρῷ ὀργῆς. Τὰ σχή-

ματά του ἦσαν ζωγραφικὰ, ζωηρά, ἀφθονα ἀλλὰ πλήρη χάριτος. τὸ στάσιμον τοῦ σώματος του, κομψόν, εὐκίνητον, σχεδὸν ὡς ἀγάλματος.

Ὁ Μάσταης δὲν ἐκήρυττεν, ἐπαράσταινεν ἐπὶ τοῦ ἁμβωνος ὥστε εἶχε παραστήσει τὸ δράμμα τοῦ Μεταστασίου εἰς τὸ θέατρον τῆς Συνηγίας μετὰ τῶν φιλοδραματικῶν. Ἠκολούθησαν σκηναὶ παράδοξοι, προσβολαὶ μανιώδεις ἐναντίον ἐκείνων οἵτινες ἐπερίπαιζαν ἐκεῖνα τὰ παιγνίδια ἄξια δι' ἕνα γελωτοποιόν. Ἐπὶ τῆς πλατείας Δόρια ὁ λαὸς ἐκβαλε διὰ τῆς βίας ἀπὸ τοῦ παιγνήδιον τοῦ σφαιρητηρίου μερικοὺς νέους, ὑποχρεώσας αὐτοὺς νὰ ἀκούσουν τὴν διδασκίαν, ἐπὶ δὲ τῆς δημοσίου πλατείας ὁ λαὸς ὀλίγον ἔλειψε νὰ ραβδίση ἕνα φυλακᾶτωρα, ὅστις κατὰ τὸν κανονισμόν, ἔκλεισε τὰς θύρας τῶν φυλακῶν, ἐμποδίσας τοὺς φυλακισμένους ἀπὸ τοῦ νὰ θεωροῦν ἐκείνην τὴν παράστασιν.

Τελειώσασα τέλος πάντων, αὕτη ἡ ἀποστολὴ, ὁ Μάσταης ἐπίστρεψεν εἰς Ῥώμην, δαφνοστεφής, καὶ ἐν προσδοκίᾳ λαμπροῦ μέλλοντος.

Κατ' ἐκείνην δὲ τὴν ἐποχὴν ἠναγκάσθη νὰ τρέξῃ ἐν βίᾳ εἰς Νεάπολιν ἐνεκεν τῆς ἀδελφῆς του Ἰσαβέλης, ἥτις οὐσα ἀρκετὰ εὐεῖδης, ἡρπάγη, ἢ μᾶλλον αὐτὴ ἀφ' ἑαυτοῦ τῆς ἠκολούθησεν ἕνα της ἐραστὴν, μετ' οὗ συνέζησε διὰ τινα καιρὸν εἰς ἐκείνην τὴν πόλιν. Μετὰ ταῦτα δὲ ἐγκαταλειφθεῖσα, ἢ δυσχερεστηθεῖσα, ἐχωρίσθη ἀπὸ αὐτὸν καὶ ἔμεινε εἰς τὴν ἀπελπιστηχοτέραν δυστυχίαν. Ἀπὸ δυστυχίαν εἰς δυστυχίαν ἡ Ἰσαβέλη ἐκρυνήθη εἰς τὸ ἐσχάτον τῆς δυστυχίας, εἰς ὃ δύναται νὰ καταντήσῃ ἡ γυνή.

Ὁ Ἰωάννης Μαρίνος ἔλαβε ἀπὸ τὴν προσφιλὴ του ἀδελφὴν μίαν συγκινητηχοτάτην ἐπιστολὴν, καὶ ἔτρεξεν ὅπως τὴν ἀποσύρῃ ἀπὸ τὸ τρομερὸν καταφύγιον εἰς ὃ τὴν εἶχε ῥίψει ἡ δυστυχία.

Ἀφοῦ δὲ ἐπίστρεψεν εἰς Ῥώμην ἠναγκάσθη μετ' ὀλίγον νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸ ὀρφανοτροφεῖον τοῦ ἁγίου Ἰωάννου ἐνεκα φιλονικίας ἣν ἔλαβεν μετὰ τοῦ συνεργάτου του Πίου Βίγη, ὅστις τὸν κατηγοροῦσεν ἐπὶ μεροληψίᾳ καὶ ὑπερβολικῇ αὐστηρότητι. Ἡ φιλονικία ἤρχισεν ἐπὶ τῆς Τραπεζῆς, ὁπότε ὁ Βίγης, ὅστις ἦτον μᾶλλον ζωηρὸς, ἔβριψεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ πτωχοῦ Μάσταη ἐν πινάκιον πλήρες ζωμοῦ, καὶ ἐβάλλθη εἰς θέσιν ἐν ἀνάγκῃ νὰ τὸν κακομεταχειρισθῇ ἐτι μᾶλλον. Ὁ Μάσταης παρηπονέθη εἰς τὸν καρδιναλεὶ δὲ Γέγκην, ὅστις ἀκολούθως ἔγινε Λέων ὁ 12ος καὶ

ἰσχυρὸς ἐν κατὰ τὴν ἐπιστολὴν του. Πρὸς παῦσιν τοῦ σκανδάλου, ὁ καρδιναλεὶς ἐνέταξε αὐτὸν εἰς τὴν αἵτησιν τοῦ Μάσταη, ὅστις ἐπέ-

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΤΕΤΡΑ

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΣΥΝΚΑΤΑΓΡΑΦΗ

ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

θύμῃς νὰ ἀπομακρυνθῇ πρὸς καιρὸν ἐκ τῆς Ῥώμης.

Πῖος ὁ Ζ' κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ἐτοιμάζετο ὅπως ἀποστεί-
λῃ πρεσβείαν τινα πολιτικο-θρησκευτικὴν εἰς Χυλί, τῆς ὁποίας
ἀρχηγὸς ἦτον ὁ Μονσηνιὸρ Μούτζιος, ἐπίσκοπος τῆς Τζίζιτας. Ὁ
Μάσταης ἐπέτυχεν διὰ μέσου τοῦ καρδινάλιου Δε Γέγκη τὴν θέ-
σιν γραμματέως παρ' ἐκείνῃ τῇ πρεσβείᾳ, ὡς ἐκ τῆς ὁποίας ἡ
εὐμετάδελτος φαντασία του εὐαρεστεῖτο ἐκ προσιμίων νὰ ὄνει-
ρεύεται τὰ μακρυνὰ ταξίδια, τὸν ὠκεανὸν, τὸν τροπικὸν, τοὺς
ἀγρίους οὐς ἐμελλε νὰ τρέψῃ εἰς τὸν χριστιανισμόν, τὰ μαρτύρια
ὑπερ' ἐμελλεν νὰ προκαλέσῃ, τὸν νέον κόσμον καὶ τὴν ἐλευθερίαν
τῆς φύσεως. Ἐγγραφε ὅθεν περὶ τούτου τῆς μητρὸς του, ἥτις κατ'
ἀρχὰς ἠναντιώθη φοβηθεῖα ὡς ἐκ τῆς κακῆς ὑγείας τοῦ υἱοῦ τῆς.

Ὁ καρδινάλιος ὅμως ἐπίσκοπος τῆς Συνηγάλιας ἐξήλειψε τοὺς
φόβους τῆς κομητίσσης, καὶ τῆς ἐκμυστηρεύθη μάλιστα ὅτι εἰς
καρδινάλιος ἐμεσίτευσε εἰς τὸν Πάπα ὅπως συμπεριληφθῇ ὁ υἱὸς
τῆς εἰς αὐτὴν τὴν πρεσβείαν ἡ ματαιότης ὑπερίσχυεν τῆς μη-
τρικῆς στοργῆς καὶ οὕτω συγκατένευσε· καὶ πραγματικῶς ὁ καρ-
δινάλιος, Ανίβας δὲ Γέγκης προβλέπων τὴν ἀρνησιν τοῦ καρδι-
ναλίου Κονσάλδη, γραμματέως τῆς ἐπικρατείας, ἐμεσίτευσε καὶ
ἐπέτυχεν κατ' εὐθείαν παρὰ τοῦ Πίου Ζ'. τὸν διορισμὸν τοῦ Μά-
σταη. Ὁ Πάπας μετὰ ταῦτα τὸ ἐκοινοποίησε τοῦ καρδινά-
λιου Κονσάλδη, ὅστις εὐρεθεὶς περιπεπλεγμένος, ἐγνωστοποίησεν
πρὸς τὸν Πάπα, ὅτι τὸ Ἀρχεῖον εἶχε ἤδη ἀποστείλει τὸ ἐπίσημον
δί' οὗ, εἰς τὴν θέσιν ἣν ἐκαρδοκοῦσεν ὁ Μάσταης, ἐδιορίζετο ὁ
κανόνικος Ἰωσήφ Σαλούστης. Ἀλλὰ ὅν ἀδύνατον εἰς Πάπας νὰ
λείψῃ ἀπὸ τὴν ὑπόσχесίν του, ὡς ἐκ τούτου ἦτον ἀνάγκη συμβι-
βασμοῦ τινος. — Ὁ καρδινάλιος Κονσάλδης ἐπεφόρτισε περὶ τού-
του τὸν μονσηνιὸρ Μούντζιον « Εἰς τὴν πρώτην προσβολὴν τῆς
ἐπιληψίας » παρήγγειλεν ἡ αὐτοῦ πανιερότης εἰς τὸν Ἐπίτροπον
« πέμψατε τούτον ὅθεν εὐαρεστεῖτε, καὶ τότε ἀντ' αὐτοῦ ὁ Ἰω-
σήφ Σαλούστης ἅς ἐκπληροῖ τὰ χρεὲν γραμματέως τοῦ Ἀποστο-
λικοῦ Ἐπιτρόπου. » Ὁ Μονσηνιὸρ Μούτζιος ἐνόησε τὸν σκοπὸν
του καὶ ὑπήκουσεν. Ἀνεχώρησαν λοιπὸν καὶ ἐφθασαν εἰς Γένοβαν
περιμένοντες τὴν ὥραν τῆς ἀναχωρήσεως.

Ἐντούτοις συνέβη νὰ ἀποθάνῃ Πῖος ὁ Ζ'. ὁ δὲ καρδινάλιος δὲ
Γέγκης ὁ προστάτης τοῦ Μάσταη, ἐκλέχθη Πάπας. Ὁ μονσηνιὸρ
Μούτζιος ἠθέλησε νὰ περιμένη τὴν ἐκλογὴν τοῦ νέου ποντιφίκοις·
μόλις δὲ ἔμαθεν αὐτὴν ἠναγκάσθη νὰ ἐπιβιβασθῇ συμπαραλαμ-
βάνων καὶ τὸν Μάσταη. Ὁ Ἀποστολικὸς Ἐπίτροπος εἶχε πάντοτε

τὰς ἐλπίδας του εἰς αὐτὴν τὴν κατηραμένην ἐπιληψίαν ὅπως ἐ-
ξέλθῃ τῆς περιπλοκῆς· ἀλλ' ἡ ἐπιληψία δὲν ἐπῆλθε, οὔτε ἴπο
δυνατὸν νὰ προέλθῃ ἕνεκα τῶν κακουχιῶν τοῦ ταξιδίου.

Ἐπειτα ἀπὸ ἐν ἐξάμηνον ταξίδειον ἐφθασαν τέλος εἰς Μεδό-
αζην, τὴν δὲ ἐπιῦσαν ἡ πρεσβεία ἐτοιμάζετο νὰ ἔμβῃ εἰς Χυλί.
Τότε δὲ ἀπεκαθίστατο ἀδύνατον νὰ διώξουν τὸν Μάσταη· ἐξ ἄλ-
λου ὅμως ὁ μονσηνιὸρ Μούτζιος δὲν ἠδύνατο νὰ παρουσιασθῇ με-
τὰ δύο γραμματέων ἠναγκάσθη ὅθεν νὰ μεταχειρισθῇ συμβίβασ-
μόν τινα, δι' οὗ ὁ Μάσταης ἐδέησε νὰ εὐχαριστηθῇ ὅπως κατέχῃ
τὴν θέσιν ἰδιαίτερου γραμματέως τοῦ Ἀποστολικοῦ Ἐπιτρόπου. Ἡ
πόσον πονητὴ ἐπιληψία τέλος ἐπῆλθε, ἀλλὰ πολὺ ἀργά, πολὺ ἐ-
λαφρά, καὶ ὁπότε δὲν ἀναγκαιοῦσε πλέον εἰς τὸν μονσηνιὸρ Μού-
τζιον. Ὁ Μάσταης ἀκολούθως ὡμολογοῦσεν, ὅτι ἡ διάβασις τοῦ
ἱσημερινοῦ τὸν ὠφέλησε τὰ μέγιστα μὴ λαβὼν, καθόλου τὸ διά-
στημα τῆς διαμονῆς του εἰς Χυλί οὐδεμίαν προσβολὴν τῆς ἀσ-
θενείας.

Ὁ Μάσταης ἄρχισε νὰ κηρύττῃ εἰς τοὺς Ἰθαγενεῖς, ἐπρωτιμοῦσε
δὲ τὸ σύνθετος μέρος του, ἥτοι τὴν νυκτερινὴν διδασχὴν. Οἱ Χυλια-
νοὶ ὅμως δὲν ἐφαίνοντο τοσοῦτον ἐνθουσιασμένοι ὅσον οἱ κάτοικοι
τῆς Συνηγάλιας, ἴσως διότι δὲν ἐσυγκινούντο ἐκ τῆς χάριτός του,
ἴσως διότι ἐκείνοι οἱ δημοκράται, ὑστερημένοι κομφύττης, ἐπρο-
τιμοῦσαν τοὺς ρήτορας τοῦ βήματος, ἢ τὸ κυνήγιον τῶν ταύρων.
Ἐν ἐνὶ λόγῳ ἡ πρεσβεία ἀπέτυχεν.

Ὁ Μάσταης ἐβάλλη ἄνου κάτω ὅπως κάμῃ νὰ ἀποτύχῃ ἐπίσης
καὶ ἡ πολιτικὴ πρεσβεία· ἰσεχώρησεν εἰς τὰς οἰκίας τῆς ὑψηλῆς
τάξεως τῶν Χυλιανῶν. Διὰ τοῦ ὠραίου προσώπου του ἐγόητευσεν
τὰς γυναῖκας· διὰ τοῦ τίτλου του ὡς κόμης ἐθάμβωσε ἐκείνους
τοὺς πλαστοὺς δημοκράτας, οἵτινες οὐσιωδῶς δὲν ἦσαν ἄλλο εἰμὴ
ζωηροὶ Ἰσπανοὶ· ἐδυσφήμησεν μετὰ ἀστείότητος τοὺς συντρόφους
του, ἐσατύρισεν τὸν ἀντίπαλόν του Σαλούστην, ἐνέσπειρεν φόβους
εἰς τοὺς πολιτικούς, ἐσκανδάλισε τὸν ἀνώτερον κλῆρον, διήγειρε
εἰς ὅλους ὑποψίας περὶ τῶν κεκρυμένων σκοπῶν τῆς ἀποστολῆς
τῶν. Ὁ Μάσταης ἔκαμε συγχρόνως νὰ προκύψῃ διχόνοια μετὰ
τοῦ Ἐπιτρόπου καὶ τοῦ γραμματέως του· ἔκαμε νὰ υποπέσουν εἰς
λάθῃ ἀμφότεροι, διοργανίζοντας τὰ πράγματα κατὰ τὸ δοκοῦν του
ὡς ἰδιαίτερος γραμματεὺς καὶ δι' ἐνὸς χαριεντισμοῦ ἀπεκατέ-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΝ ΠΑΡΤΗΡΙΟΝ

ΜΟΧΛΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΕΙΝ

ἀπέμειναν δὲ εἰς τὸ μοναστήριον εἰμὴ ὁ ἀρχιελάρης, ὁ μάγειρος καὶ εἰς σκύλος. Ὁ ἀρχιελάρης βλέπων τὸν ἑαυτὸν του μεμονομένον, παρεκάλεσε ὅπως λάβῃ τὴν ἀδειαν τῆς ἐκλαϊκεύσεως αὐτοῦ τε, ὁ μάγειρος καὶ ὁ σκύλος. Ὁ Μάστας κατέστρωσε τὸ ψήφισμα μετὰ τῆς μεγαλητέρας σοβαρότητος, καὶ τὸ παρησίασε ὅπως τὸ ὑπογράψῃ ὁ προϊστάμενός του, ὅστις πάντοτε ὑπέγραφε χωρὶς νὰ ἀναγινώσκῃ. Τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν αἱ ἐφημερίδες ἐδημοσίεον ἐν ψήφισμα τῆς ἐκλαϊκεύσεως τοῦ σκύλου. Μετὰ τοιοῦτον χονδροειδὲς λάθος δὲν ἠδύναντο πλέον νὰ διατηρήσουν τὴν θέσιν των μετ' ἀξιοπρεπείας.

Ὅθεν ἐπειτα ἀπὸ ἑξ μηνῶν μετὰ τὸ ἐκεῖ φθασιμὸν τῆς ἡ προσεία ἐπιβιβάσθη δι' Εὐρώπην. Κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν των, Λέον ὁ 12ος ἐπληροφορήθη περὶ τοῦ θάρρους καὶ τῆς ἰκανότητος τοῦ νέου ἱεροκήρυκος, καθὼς προσέτι καὶ περὶ τῆς ἐπιθυμίας του τοῦ νὰ γίνῃ μάρτυς ὡς ἐκ τούτου δὲ, ἔχων καὶ αὐτὸς ἰδίωμα θηριώδες, καὶ αἰσθανόμενος συμπαθεῖαν διὰ τοὺς ἐθνουσιώδεις χαρακτήρας, ἐκτιμῶν δὲ πολὺ τὴν ἐπιτηδειότητα, περιώρισεν τὸν μὲν μονστηνὸρ Μούτζιον εἰς τὴν ἐπισκοπεῖαν του, τὸν δὲ Σαλούστην εἰς τὴν πατρίδα του εἰς Ἀγ. Βίτον, εἰς δὲ τὸν Μάσταν προσέφερε τὴν θέσιν Πρελάτου. Ὁ Μάστας ἀπερρίψεν τοιοῦτον προβιβασμὸν ὁ Πάπας ἐπέμενεν, ἀλλ' ἐκεῖνος ἔμεινεν ἀκλόνητος· τότε τοῦ ἐπρόσφερεν τὴν προεδρείαν τοῦ μοναστηρίου τοῦ Ἀγ. Μηχαὴλ εἰς Ρίπαν, κατὰ τὰ 1825, ἥνπερ καὶ ἐδέχθη.

Εἰς αὐτὸ τὸ πλούσιον μοναστήριον καταφεύγουν ὅλαι αἱ μετανοοῦσαι γυναῖκες, ὅλοι οἱ δυστυχοῦντες, ἀνατρέφονται δὲ καὶ τὰ πτωχὰ παιδιά, διδασκόμενα τὰς ὡραίας τέχνας. Ὁ Μάστας ἀνεδέχθη ταύτην τὴν διεύθυνσιν μετὰ τὸν τίτλον προέδρου καὶ ἀνέδειξε μίαν αὐστηρότητα ὁμοιάζουσαν συχνάκις τὴν σκληρότητα. Ὁ Ἰωάννης Μαρίνος ἦτον ἄνθρωπος ὅστις πάντοτε ὑπερηκόδουσε τὰ ὅρια εἴτε ἐξ ὑπερβολικοῦ ζήλου, εἴτε ἕνεκα μεγάλης ψυχικῆς ἐξάψεως. Κατὰ δὲ τὰ 1827 Λέον ὁ 12ος τὸν διώρισε ἀρχιεπίσκοπον Σπολέτου, ἔχων κατὰ νοῦν νὰ τὸν κάμῃ καρδινάλιον.

Εἰς τοῦτο τὸ νέον ὑπουργεῖον ὅλα ὑπῆγαν κακίστα. Ὁ ἀρχιεπίσκοπος Μάστας, ἐμισήθη, δυσπρόστητος πάντας. Χαρακτὴρ βίαιος, αἰμοχαρὲς, ἀνυπόμονος, σκληρὸς πρὸς τοὺς ἀδυνάτους, ἀνέπτυξε ζήλον, ὅστις ἦτον ἀναρμόστος δι' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ἀνέδειξε αὐστηρότητα ἥτις μᾶλλον ἦτον ἀνθάδεια, ἀνοησία.

Ἐπολιτεύθη, ἐν ὀλίγοις, τόσον κακὰ, ὥστε μολὶς ἤρξατο ἡ ἐπαναστάσις τοῦ 1831 ἠναγκάσθη νὰ φύγῃ μόνον ταῦτα, εἶχε

κάμει πολλὰς ἐλεημοσύνας, ἀν καὶ ἐκλινε πρὸς τὴν φιλαργυρίαν ! Ἀλλὰ καὶ αὕτη ἡ ἐλεημοσύνη του ἐμπεριείχε κάτι τι ὑβριστικόν, ἕνεκα τῆς βαρβαρότητος καὶ τραχύτητος δι' ἣς ἐνεργεῖτο. Μόλα ταῦτα ἐξασφαλισθεὶς ἐπέστρεψε μετ' ὀλίγον εἰς τὴν ἑδραν του. Κατ' ἐκείνην δὲ τὴν ἐποχὴν διέφθειρε τὸν Σεργονιάνην, ὅστις ἐπὶ οὐρεῦτο τότε μετὰ τοῦ Λουίγκη Ναπολέοντος πρὸς κατάκτησιν τῆς Ρώμης. Διαφθαρεὶς ὁ ἀρχηγὸς τῆς συμωρίας, καὶ κατευνασθέντος τοῦ πρώτου φόδου, ὁ Μάστας ἐμετρίασεν ὅπως οὖν τὴν αὐθάδειαν τοῦ χαρακτῆρος του, καὶ ἐφέρετο μετὰ πλειυτέρας εὐπροσπορίας, πολὺ μᾶλλον ἀφοῦ ἐνόχοποιήθησαν οἱ ἀδελφοὶ του ὡς ἐπαναστάται, καὶ κατετρέχοντο. Τότε δὲ ἐνθυμήθη τὰς ιδέας αἱ ἄλλοτε εἶχε πρεσβεύσει, ὅποτε ἦτο νέος καὶ λαϊκός, καὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1789, τὰς ὁποίας εἶχε θηλάσει εἰς τὴν νεότητά του. Καταληφθεὶς ἀπὸ ταύτας τὰς τελευταίας ιδέας καὶ ἐπιθυμίας, τὰς ὁποίας πλέον δὲν ἠδύνατο νὰ πρεσβεύτῃ δημοσίως, ἐπροστάτευε τοὺς φιλελευθέρους λυτρώσας μερικοὺς, καὶ κρύπτων ὅσους ἠδύνατο ἀπὸ τὰς ποντηφικὰς ἀνακρίσεις. Μόλα ταῦτα ὅπως μὴ διεγείρῃ ὑποψίας, διέταξε ἵνα ξεθάψουν ἕναν ἐπαναστάτην, ὅστις εἶχε ταφεῖ ἀπὸ τοὺς γονεῖς του εἰς τὸ κοιμητήριον, ἐναντίον τῶν διαταγῶν του, αἰτινὲς ἦσαν ἐκεῖναι τοῦ Ποντήφικος. Ἡ οἰκογένεια ὁμῶς τοῦ ἀποθανόντος ἔθαψεν ἐκ νέου τὸ πτῶμα ἐντὸς τῆς ἐκκλημῖας καὶ ἠπῆλπισε τὸν ἀρχιεπίσκοπον· τότε δὲ αὐτὸς ἔμεινεν ἡσυχος, εὐχαριστηθεὶς εἰς τὸ ὅτι ἀπέδειξεν εἰς Ρώμην ὅτι αὐτὸς δὲν ἐσυμμερίζετο τὰ αἰσθήματα τῶν συγγενῶν του. Ἐνεκα ὅμως τῶν ἀδελφῶν του, ὁ καρδινάλιος Τεσταφεράτης ἐκακομεταχειρίσθη πολὺ τὸν Μάσταν, ὅποτε οὗτος ὑπῆγε εἰς προῦπάντησιν του, ὅπως τὸν συγχαρῇ, ἐπιστρέφοντα ἀπὸ τοῦ Κονκλάβιον τοῦ ὁποῖον ἐγέννησε Γρηγόριον τὸν 18ον !

Ὁ Νέος Ποντήφης κατ' ἀρχὰς ἐνόμισε ὅτι ὁ ἀρχιεπίσκοπος Μάστας ἦτον συνένοχος τοῦ φιλελευθερισμοῦ τῶν συγγενῶν του, καὶ ὡς ἐκ τούτου τὸν ἤβλεπε μετὰ κακὸν ὄμμα. Μετὰ ταῦτα ὅμως ἐπληροφορήθη ὅτι ὁ Μάστας ἦτον ἐκεῖνος ὅστις ἔκαμε τὰς διαπραγματεύσεις μετὰ τοῦ Σεργονιάνην, καὶ ὅστις τὸν ἐπεισε νὰ ἀπομακρυνθῇ τῆς Ρώμης, ἔλαβε προστούτοις διδόμενα ὅτι ὁ ἴδιος Σεργονιάνης ἠδύνατο νὰ στρατεύσῃ ἐπὶ τῆς Αἰωνίου πόλεως· καὶ νὰ αἰχμαλωτίσῃ ὅλην τὴν ἱερὰν Σύγκλητον συνηγμένην τότε εἰς Κονκλάβιον. Ὡς ἐκ τούτων δὲ ἠσθάνθη διὰ μιᾶς μεγάλην καὶ ἀπογοήτευσιν τὸν ἀρχιεπίσκοπον, ἐγκωμιάζων αὐτὸν

ΙΔΙΟΚΡΑΤΕΥΣΑΝ ΔΙΑ Τὸν ἀρχιεπίσκοπον, ἐγκωμιάζων αὐτὸν καὶ ἐπὶ τῇ ἐτήρησιν, λοξοδρομῶν μεταξὺ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΥΡΑΝΝΙΑΣ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ

δύο ὄχθων, μεταξύ τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ, εἰς τόσον κρίσιμος περιστάσις, καὶ ἠθέλησε νὰ τὸν ἀνταμείψῃ. Τὸν ἀπέσυρε ὅθεν ἀπὸ τὴν ἐπισκοπὴν τοῦ Σπολέτου, ὅπου μόλις εἶχεν ἓν εἰσοδήματριῶν ἢ τεσσάρων χιλιάδων ταλλήρων, καὶ τὸν δόρισε καρδηνάλιον καὶ ἐπίσκοπον Ἰμολας, βαθμὸς ὅστις τοῦ ἔδιδεν ἓν εἰσόδημα ἐννέων χιλιάδων ταλλήρων κατ' ἔτος.

Εἰς Ἰμολαν ὁ Μάστας ἐτήρησε τὴν αὐτὴν διαγωγὴν ὁποίαν καὶ εἰς Σπολέτο, ἦτον ὅμως ὀλιγώτερον ὀρηκτικός. Ὅπως δὲ κάλλιον κρύπτει τὰ αἰσθήματα τῆς καρδίας του, διέκοψε κάθε εἶδος σχέσεων μετὰ τῆς οἰκογενείας του, ἥτις ἦτον σημειομένη εἰς τὰ ἀστυνομικὰ βιβλία, ὡς φιλελευθερίζουσα ἐπικίνδυνος καὶ ἐναντίως εἰς τὴν κληρικὴν κυβέρνησιν. Συγχρόνως ὅμως ἔκλειε τοὺς ὀφθαλμούς του ἐπὶ τῶν φιλελευθεριζόντων ἀτόμων, σκεπάζων αὐτοὺς διὰ τῆς ἰδίας του εὐθύνης. Πρὸ πάντων δὲ ἐμύσους τοὺς Κεντηρίονας, εἶδος τι ὀπλοφόρων, αἵτινες, ὁδηγούμενοι ἀπὸ ἐκεῖνον τὸν πειράτην, τὸν καλούμενον καρδηνάλιον Ἀλβάνην, ἐλεηλατοῦσαν τὰς Ῥωμανίας. Ἡ τοιαύτη δὲ διαγωγή του τοῦ ἀπέκτεινε τὴν ὑπόληψιν τοῦ λαοῦ, καὶ ἔκαμε νὰ τοῦ συγχωρέσουν τὸ εὐερέθιστον καὶ θηριώδες τοῦ χαρακτῆρος του.

Πράγμα παράδοξον! αὐτὸς πρὸ πάντων ἦτον ἀδυσώπητος ἐναντίον τῶν γυναικῶν ἐπιληψίμου διαγωγῆς! ἠδυνάτο τις ὅθεν νὰ εἴπῃ τὴν Α. Πανιερώτητα τὸν Μάσταν ἄνθρωπον ἀκηλίδωτον; Βεβαίως ὄχι!

Προκειμένης τῆς ἐκπληρώσεως ἀποστολικῆς τινὸς περιοδείας παρετήρησεν εἰς τι μοναστήριον καλογραιῶν, κείμενον εἰς μικρόν τι χωρίον μεταξύ τῶν ὁρέων, μίαν ἡγουμένησαν ἥτις τοῦ ἐσυγκίνησε τὴν καρδίαν αὐτῇ ἦτον ἡ ἡγουμένησα τοῦ Φονιάνου. Αὐτὸ τὸ μοναστήριον ἦτον ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν ἐνὸς ὑποδεεστέρου του, τοῦ Ἐπισκόπου τῆς Φαέντζας, τοῦ μοναχίου Φολιχάρδου. Ἦδῃ, εἴτε διότι ὁ Μάστας ἐξήλοφθανοῦσεν αὐτὸν τὸν ἐπίσκοπον, εἴτε διότι δὲν ἠθέλει ἡ ἐρωμένη του νὰ ἦναι ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν ἐτέρου, ἐραδιούργησεν εἰς Ῥώμην, ἐπέταξε κάμποσα χρήματα, καὶ ἐπέτυχε ὅπως τὸ Φονιάνο ἀρσπασθῇ ἀπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τῆς Φαέντζας, καὶ προστεθῇ εἰς ἐκείνην τῆς Ἰμολας.

Ὁ Μοναχίου Φολιχάρδου ὡς ἐκ τούτου ὤμοσεν μῖσος ἀδιάλακτον κατὰ τοῦ Μάσταν, ἐπεμψεν ἀναφορὰς ἐπὶ ἀναφορῶν εἰς Ῥώμην πρὸς τὸν Πάπα περὶ τοῦ γινόμενου σκανδάλου, ἕνεκα τῶν ἐπισκέψεων τοῦ καρδινάλιου πρὸς ἐκείνην τὴν ἡγουμένησαν. Ἀλλ' ὁ Γρηγόριος, πάντοτε ἀπαθὴς εἰς τοιοῦτου εἶδους ἀμαρτήματα, δὲν

τὰς ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν. Ὁ Μάστας δὲ, γινόμενος ἀκολούθως Πῖος Θ', κατέτρεξε μανιῶδως τὸν μοναχίου Φολιχάρδον καὶ ὅλην του τὴν οἰκογένειαν ὃ δὲ ἔρως του μετ' ἐκείνης τῆς ἡγουμένησας ἐπέζησε εἰς τὴν ἡλικίαν καὶ τὴν ἀξιοπρέπειαν τῆς τιάρας. Ὅποτε Πῖος ὁ Θ' κατὰ τὰ 1855 ἔκαμε περιοδείαν τινα εἰς τὸ Κράτος του, ἀλλάξε δρόμον ὅπως ὑπάγῃ νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν ἡγουμένησαν καὶ νὰ προγευματίσῃ μετ' αὐτῆς.

Μόλα ταῦτα αὐτὴ ἡ μάισσα δὲν ἦτον ἡ μόνη ἥτις ἐφλόγιζε τὴν ἀγγελικὴν ψυχὴν τοῦ Πίου Θ'. (κατὰ τὸ λέγειν τῶν κληρικῶν ἐφημερίδων) προσέτι καὶ ἡ Δ. Κλάρα Κολόνα ἐπέζησε καὶ αὐτὴ εἰς τὸν καιρὸν καὶ εἰς τὰ συμβεβηκότα. Μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν του ἀπὸ Κυλὶ, ὁ μοναχίου Μάστας, ἄλλο τι δὲν ἤφερε μετ' ἑαυτοῦ τοῦ ὡς ἀνάμνησιν, εἰμὴ ἓνα παπαγάλον διὰ τὴν Δ. Κλάρα. Μετὰ ταῦτα αὐτὸ τὸ πτηνὸν ἐχρησίμευσε ὡς ξεδοτῆρι διὰ πολλὰ ἔτη ἐνὸς μοναστηρίου καλογραιῶν. Ἡ Δ. Κλάρα ἦτον τὸ ἀντικείμενον τοῦ πλέον σφοδροῦ πάθους τοῦ Μάσταν, ὅλη δὲ ἡ Ῥώμη ἐδιηγῆτο τὰς τρέλας τὰς ὁποίας αὐτὸς ἔκαμνε δι' ἐκεῖνο τὸ εὐγενὲς πλάσμα.

Ὅποτε ὁ Μάστας, ὦν εἰσέτι λαϊκὸς, ἐπαρησιάζθη εἰς Πῖον τὸν Ζ'. ὅπως ζητήσῃ τὴν ἀδειαν νὰ καταταχθῇ εἰς τὴν εὐγενὴ φρουράν ἡ Α. Ἀγιότης τοῦ εἶπε « Τέκνον μου, σὺ πειράζεσαι ἀπὸ δύο σκληρὰς ἀσθενείας· εἶσαι ἐπιληπτικός καὶ ἐρωτόληπτος. Γίνου κληρικὸς καὶ θέλει ἰατρευθεῖς καὶ ἀπὸ τὰ δύο. »

Ὁ Μάστας ὑπήκουσεν, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθη νὰ ἰαθῇ οὔτε ἀπὸ τὴν ἀσθένειαν οὔτε ἀπὸ τὸν ἔρωτα. Ἡ Δ. Κλάρα ὑπανδρεύθη μετὰ τοῦ Κόμ. Βικεντίου Κολόνα, ἐξήσκησε ὅμως πάντοτε μίαν φανεράν ἐπιβρόχην ἐπὶ τοῦ ἐραστοῦ τῆς, αὐτὴ τὸν ἤφερεν ἐμπρός, καὶ τὸν ἐρημούλησε καθ' ὅλον του τὸ στάδιον. Καὶ τῶντι αὐτῇ ἐνήργησε ὅπως διορισθῇ εἰς τὴν ἔδραν τοῦ Σπολέτου, καθὼς καὶ εἰς ἐκείνην τῆς Ἰμολας τοῦ ἐπετάχυνε τὴν προφύραν, προκατέβαλε τὰ ἀναγκαῖα ἐξοδα διὰ τὴν χειροτόνησίν του ὡς Καρδινάλιος καὶ ἔκαμε προστούτους καὶ τὰς χαρὰς, διευθύνουσα τὰς ἐορτὰς αἵτινες ἔγιναν πρὸς τιμὴν τοῦ καρδινάλιου.

Ἡ Δ. Κλάρα ἦτον γυνὴ ὥραιότατη ἂν καὶ ὀλίγον εὐτραφής. ἔκαμνε στίχους καὶ ἦτο φιλελεύθερος. Μόλις ἔγινε Πάπας Πῖος ὁ Θ'. εὐρίσκόμενος εἰς ἀμφιρρέπειαν περὶ τῆς διαγωγῆς ἣν ὀφείλε νὰ κρατήσῃ ἡ Δ. Κλάρα συνηργάσθη δραστηρίως μετὰ τοῦ μοναχίου Κόβολη καὶ τοῦ κανόνικου Γρατζιόζη, τοῦ πνευματικοῦ τοῦ Πίου Θ'. ὅπως τὸν πείσουν νὰ δώσῃ τὰς μεταρρυθμίσεις. Αὐτὸς ὁ

πήκουσε· ὁ δὲ καθολικὸς κόσμος ἐπίστευσε δι' ἐν ὁλόκληρον ἔτος, ὅτι Πνεῦμα Ἅγιον ἐφώτισε αὐτὸν τὸν ἀντιπρόσωπον τοῦ Χριστοῦ· ὁ δὲ πολιτικὸς κόσμος κατεπλήχθη, βλέπων ἐπὶ τῆς Ἀποστολικῆς ἑδρας, ἕναν Πάπαν ὅστις ἡμνήστευεν, μετερῦθμιζεν, ὠμιλοῦσε περὶ ἐλευθεριῶν, καὶ ἐχειραφετῆτο ἀπὸ τὴν τρομερὰν ἐπιρροὴν τῆς Αὐστρίας. Ἀλλ' ἡ γενικὴ ἀπάτη δὲν διήρκεσε ἐπὶ πολὺ. Ὁ μονσηνιὸς Κόδολης ἀπέθανε καὶ τὸν διεδέχετο ὁ Ἀντωνέλης, ἀπέθανε προσούτοις ὁ Γρατζίόζης καὶ ἀντ' αὐτοῦ διορίσθη ὁ μονσηνιὸς Στέλας, βη-
λιαρδιστὴς περιφέρμος. Ἐτελεύτησε καὶ ἡ Δ. Κλάρα, καὶ ἀντ' αὐτῆς ἡ Κομήτισα Σπάουρ ἤρχισε νὰ παρησιάζηται ἐπὶ τῆς σκηνῆς.

Ἡ Τερέζα Γιρῶ, γυνὴ ὠραιότατη, κατήντησε τὸν ἄνδρα τῆς Δούελ ἄγγλον ἀρχαίκων ἡδὼν νὰ ἀποθάνῃ ἐκ τῆς λύπης του, ὅστις τὴν ἄφησε κληρονόμον τοῦ μετὰ ταῦτα δὲ ὑπανδρεύθη τὸν Κόμητα Σπάουρ ὑπουργὸν τοῦ βασιλέως τῆς Βαβαρίας. Ἡ Δ. Κλάρα ὅπως ἔχει αἰτίαν νὰ βλέπῃ συχνὰ τὴν Α. Ἀγιότητα, τὸν Πάπα, τὸν κατέπεισε νὰ καθιερώσῃ τὴν συνήθειαν, τοῦ νὰ διδῇ ἀκροάσεις καὶ εἰς τὰς γυναῖκας. Ὡς ἐκ τῆς τοιαύτης δὲ συνήθειας ἡ κοντέσα Σπάουρ ἄρχισε νὰ ἐπισκέπτηται τὴν Α. Ἀγιότητα καὶ νὰ πλέκῃ ραδιουργίας χάριν τῆς Αὐστρίας καὶ τοῦ ἑαυτοῦ της. Ἡ ἡγουμένησα τοῦ Φονιάνου ἔζη μακρὰν, ἡ Δ. Κλάρα εἶχεν ἀποθάνει, ἔμενε ὅθεν θέσις τις κενή, ὅπως τὴν καθέξῃ ἡ κομήτισα. Ἦδη αὕτη ἡ Ἰταλίς δὲν ἦτον γυνὴ ἥτις ἄφινε νὰ χάσῃ τὴν εὐκαιρίαν, ἡ νὰ συγχωρήσῃ ἄλλας νὰ ὠφεληθοῦν ἐξ αὐτῆς. Ὡραία, γρητευτική, χαροποιὰ, πανούργος, ἤξευρε νὰ κάμνῃ στίχους, νὰ συζητῇ περὶ τῶν ὠραίων τεχνῶν νὰ διηγῇται τὰ νέα τῆς πόλεως καὶ τῶν συναναστροφῶν μετὰ πολλοῦ πνεύματος. αὕτη ὅθεν ἀπεκατέστη ἡ Ἐγείρα τοῦ Ἀντι-Θεοῦ· ἔθεσε τὰς χεῖρας τῆς εἰς τὴν δογματο-
λογίαν, εἰς τὰς ἐγκυκλίους, εἰς τὰς ἀποστολικὰς ἐπιστολάς, τὰς ἔθεσε προστούτοις εἰς τὴν πολιτικὴν καὶ πρὸ πάντων εἰς τὴν δι-
πλωματίαν, εὐχαριστομένης νὰ κάμνῃ νὰ ἀποτυγχάνῃ ὁ κόμης Ρώσσης, εἰς τὸ νὰ προκαλῇ τοὺς φιλελευθέρους νὰ ὑπηρετῇ δὲ τὴν Νάπολιν καὶ Βιέννην. Ἡ κομψότης τῆς, ἡ ὁμηλιάς τῆς, τὸ πρόσω-
πὸν τῆς ἐθάμβωσαν Πίον τὸν Θ', ὅστις κατήντησε νὰ μετεμφι-
στῇ ὡς οἰκιακὸς τῆς καὶ νὰ τὴν ἀκολουθήσῃ εἰς Γαέτην τὰ 1849. Καθότι ἡ Α. Ἀγιότης ἐγκατέλειπε τότε τὴν Ρώμην μᾶλλον ὅπως μὴ ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ αὐτὸ τὸ γυναικίον, παρὰ ὅπως ἀποφύγῃ τὴν ὀστημέραι αὐξάνουσαν ἐπανάστασιν. Ὁ καρδηνάλιος Ἀντωνέλης με-
τὰ τὴν πρόδον τοῦ καιροῦ ἀπεμάκρυνε ἐκείνην τὴν γυναῖκα ἀπὸ τοῦ Βατικάνου, ἕνεκεν ζηλοτυπίας τῆς ἐπιρροῆς αὐτῆς, καὶ συνέδω-

λεψε τὸν Ἅγιον Πατέρα νὰ προσφέρῃ τὰς θωπείας του εἰς τὴν Ἀσπίλον Παρθένον, ὁ δὲ Πῖος Θ'. ὑπήκουσε, καθότι Πῖος ὁ Θ'. ὑπακούει πάντοτε εἰς κάποιον διὰ κάθε πρᾶξιν.

Ὁ Μάσταης ἐξόδευσε πολλὰ χρήματα εἰς ἐλεημοσύνας, καὶ ἐν γένει ἐφάνη καλὸς, κρύπτων τὰς κλίσεις του, χάρις εἰς τὸν κανό-
νικον Σαρέτην, τὸν ἀντιπρόσωπόν του, ἄνθρωπον σοφὸν καὶ ἀξί-
λογον, Πῖος ὁ Θ'. ὅμως ἀκολουθῶς ἀντήμειψε κάκιστα αὐτὸν τὸν Μέντωρα καὶ φίλον του· καὶ ὅμως ἂν ὁ ἐπίσκοπος τῆς Ἰμόλας ἀ-
πέκτησεν φήμην φιλελευθέρου καὶ δικαίου, ἐὰν ὡς ἐκ τούτων ἡ-
δυνήθη νὰ ἀνοίξῃ τὴν ὁδὸν τοῦ Ποντηφικατοῦ, τὰ χρεωστεῖ εἰς τὴν διαγωγὴν τὴν ὁποίαν αὐτὸς ὁ ἀντιπρόσωπός του τὸν ἔκαμε νὰ κρατήσῃ, καὶ εἰς τὴν ὁδὸν τὴν ὁποίαν τὸν ἔκαμε νὰ βαδίσῃ. Ἀλλὰ πάντοτε λησμονοῦνται ἐκεῖνοι οἵτινες χρησιμεύουν ὡς βαθ-
μιδες ὅπως ὑψωθοῦν ἄλλοι· κανεῖς δὲ δὲν θέλει νὰ ἐνθυμηθῇ τὴν ποταπότητα εἰς ἣν ἦτον ἐν καιρῷ τῆς ἀδυναμίας του.

Ὁ Μάσταης ἀπεναντίας, ἐδείχθη ἀφοσιωμένος μάλιστα ὑπο-
κλινῆς, εἰς τοὺς καρδηνάλιους τῆς Βολωνίας, τῆς Ραβέννης καὶ τοῦ Φορλί,

Ἡ αὐτοῦ Πανιερώτης ὅθεν ὁ Ἰωάννης Μαρίνος Μάσταης Φερέτης κατεῖχε τὴν ἐπισκοπικὴν ἑδραν τῆς Ἰμόλας ὅποτε ἐπαρησιάζθη εἰς τὸ Κονκλάβιον ὅπερ τὸν ἐκλεξε Ποντήφικα.

Ἦδη ὁποία ἦτον ἡ θέσις τῆς Ἰταλίας ὅποτε καθεῖξε τὸν θρόνον οὗτος ὁ νέος Ποντήφιξ. Ὅποῖος Πάπας ἦτον ἀναγκαῖος. Ὅποῖος ἄνθρωπος ἦτον Πῖος ὁ Θ'.

Ἡ θέσις τῆς Εὐρώπης καὶ Ἰταλίας ἦτον αὕτη. Ἀπὸ τοὺς μο-
νάρχας, τρεῖς ἦσαν ἐπιληπτικοὶ — ὁ βασιλεὺς τῆς Νεαπόλεως, ὁ Αὐτοκράτωρ τῆς Αὐστρίας, καὶ ὁ Πάπας. Τρεῖς ἦσαν γυναῖκες, φαντασμένοι καὶ ὄνειρευόμενοι. Ὁ βασιλεὺς τῆς Πρωσίας, ὁ Κάρλος Ἀλβέρτος, καὶ ὁ βασιλεὺς τῆς Σβετίας.

Μία λυμφαντικὴ ἀλώπηξ ἐπὶ τοῦ θρόνου τοῦ Βελγίου. Ἐνας खुδιστὴς ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς Γαλλίας· καὶ εἰς μόνος ἄνθρωπος, ὅστις διὰ τὸν χαρακτῆρα, διὰ τὴν ἀξιοπρέπειαν καὶ πνεῦμα του ἐτιμώμυσε τὴν μοναρχίαν. Ὁ Κζάρ! Οἱ λοιποὶ μονάρχαι ἦτον ὄχλος ἐστεμμένους. —

